

Iniciació als esports d'equip

Jordi Suriñach, Maiè Soler, Eudald Albareda, Enrique Lizalde
(Alumnes de 5è Curs INEF-Barcelona)

Resumen

El presente trabajo es un análisis de la iniciación a los deportes de equipo vista desde la doble vertiente de los métodos analíticos y los globales.

Para ello se consideran las opiniones de varios autores sobre la iniciación en su aplicación al baloncesto, balonmano, fútbol y rugby. Por último se hace una aproximación a un modelo de iniciación en el que se parte del juego como elemento básico de la acción y la globalización como metodología de trabajo.

Resum

Aquest treball és una anàlisi de la iniciació als esports d'equip des de la doble vessant dels mètodes analítics i els globals.

Per aquesta raó es valoren les opinions de diversos autors sobre la iniciació aplicada al bàsquet, handbol, futbol i rugby. En darrer lloc, es fa una aproximació a un model d'iniciació en el qual es parteix del joc com a element bàsic de l'acció i la globalització com a metodologia de treball.

Abstract

The present work is an analysis of the initiation to team sports from the double point of view of analytical and global methods.

For this we considered the opinions of various authors about the initiation and its application to basketball, handball, football and rugby.

Finally we made an approximation to a model of initiation in which we used as a base the game as a basic element of the action and the globalization as the method of work.

I/ Introducció

L'iniciació als esports d'equip, no és res més que el procés d'ensenyament/aprenentatge de les accions constitutives del desenvolupament del joc en els esports d'equip.

Malgrat tot, el desenvolupar aquest procés ens porta a un permanent conflicte i discussió, sobre les diferents formes de realitzar-ho.

Essencialment concorren dues formes: Utilització del mètode analític, fomentant l'aprenentatge de tècniques i moviments concrets de forma repetitiva, aconseguint automatitzacions que més endavant s'uniran, desenvolupant a continuació el joc pròpiament dit. L'altre mètode en discussió és el mètode global, el qual es planteja l'ensenyament/aprenentatge de manera que els elements puntuals van sortint d'una realitat global, el joc, es fa generalment a través de la resolució de problemes o situacions.

Existeixen com veurem, diverses interpretacions i interaccions entre aquests mètodes, segons diversos autors.

Nosaltres tractem de contribuir en aquest estudi de les formes d'iniciació, però des d'un punt de vista concret, el de professors d'Educació

Física, tenint molt en compte que les nostres accions educatives van dirigides al nen, ésser en el que el canvi d'estructures (psicomotores, cognitives, afectives, etc.) és la tònica principal.

Per això plantegem després d'una anàlisi dels mètodes d'iniciació donants, no una nova forma sinó, un procés d'iniciació als esports d'equip.

II/ El concepte d'iniciació als esports col·lectius

Dins d'aquest punt recollim la visió que tenen diferents autors en diversos esports i alguns teòrics que han treballat sobre teories globalitzadores (per a tots els esports col·lectius) sobre l'iniciació a l'esport, conclouent amb una síntesi que recull les normes més generals d'iniciació.

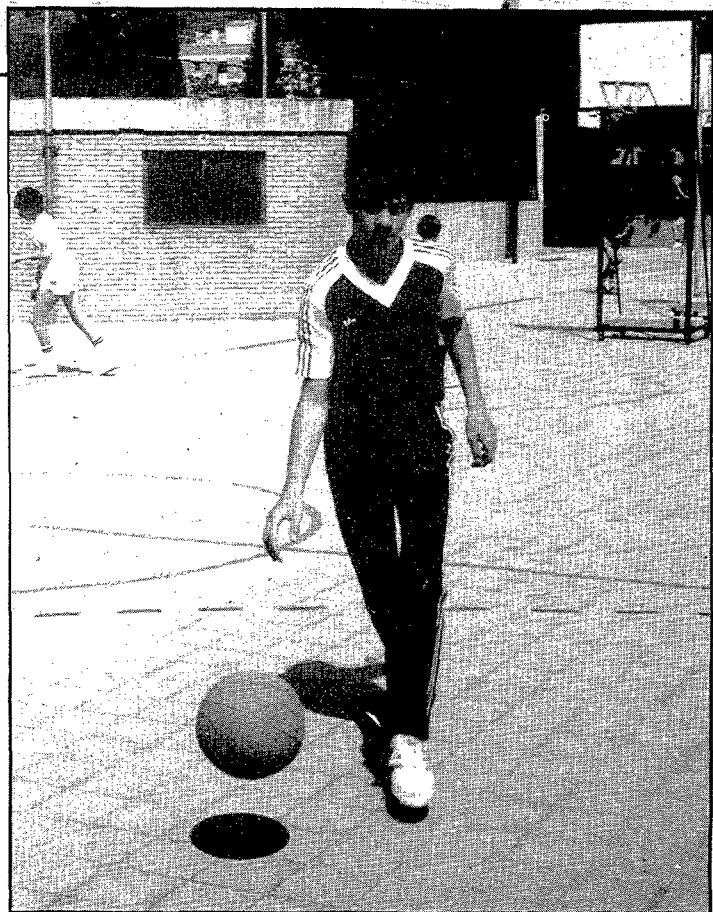
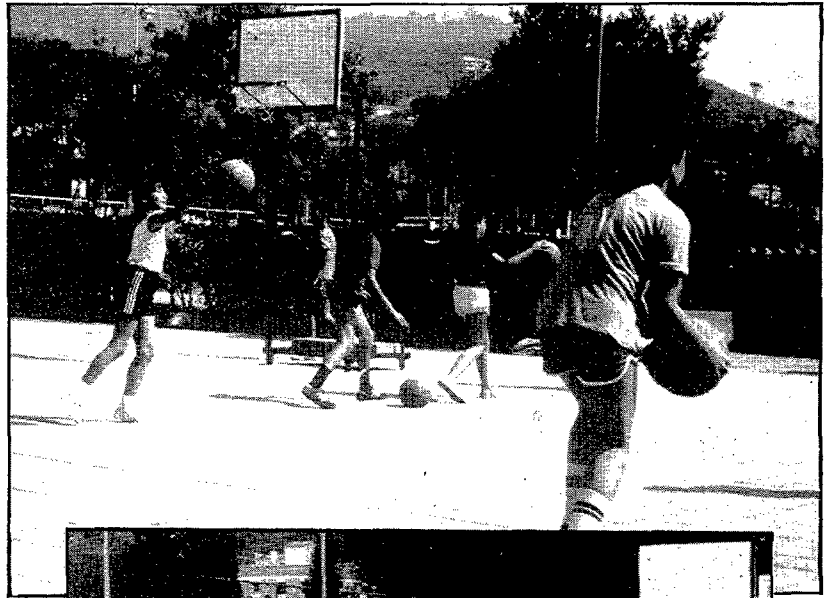
A. BASQUET

Dins de l'àmbit del bàsquet, s'han descrit moltes pàgines, però si concretam i busquem sobre l'iniciació a aquest esport trobem pocs treballs seriosos.

La gran majoria d'autors es limiten a redactar per rigorós ordre "lògic" les diferents tècniques (individuals primer i tàctiques després) per a que el debutant les aprengui amb perfecció i sense descuidar cap detall. Així tenim a: BONAVENTURE, G.; FORQUET, J.; MCNALLY, T.; ORSBORN, Ch.; LARSEN, F.E.; RODRIGUEZ, E.; BUSCATO, F.; GLADMAN, G.; que ens descriuen amb multitud de detalls les tècniques correctes d'execució, amb un ordre en progressió del fonamental i bàsic, cap a un detall perfeccionista i complexitat del joc.

Com diu HERR, L.: "La característica fonamental d'aquest mètode, utilitzat sistemàticament i conscienciadament pel major nombre d'entrenadors, és la referència a "un ordre" lògic per "formar" els jugadors segons un model ideal" (1).

Aquest afany d'aconseguir arribar al "model ideal" pensem que trenca

amb els objectius educatius plantejats al utilitzar l'esport com a medi d'educació ja que no es troba en la línia de les característiques, aspiracions i possibilitats moltes vegades dels nens.

No es plantegen, precisament, quines són les característiques de l'individu que es tracta, segons l'edat, ni els mètodes existents per ensenyar; si seran plantejats per un altre grup d'autors que veurem més

endavant, tot i que ells realitzen el mateix que aquests.

Per acabar, veiem més clarament aquesta idea de l'ensenyament del bàsquet, plasmada per en GLADMAN, G.: "el que s'ha de fer per l'ensenyament d'un moviment: ... Primer, el nostre tècnic 'demostra' el moviment en conjunt. Repeteix doncs la demostració i insisteix sobre la part més important del moviment; la destaca accentuant el seu ritme. Aleshores tindrà lloc la pràctica i correcció dels defectes" (2).

D'aquests autors, FORQUET i RODRIGUEZ-BUSCATO, citen el que és el mini-bàsquet com a patró de l'esport convencional, amb mesures adaptades per "homes petits" que no significa una encertada idea pedagògica.

En una altra línia hi ha també bastants autors que suavitzant la línia tradicional dels anteriors es preocupen i analitzen al subjecte que realitza l'aprenentatge: L'alumne, el nen.

Advoguen per un esport més educatiu i menys perfeccionista tot i que al final es persegueix el model de jugador ideal, això sí, educant. En aquest sentit HERR, L. dedica un capítol titulat "Per una verdadera educació dels jugadors" en el que diu:

L'ensenyament esportiu pot i ha d'inscriure's en el conjunt de tècniques educatives que participen dins de l'educació general" (3).

Abans d'analitzar aquest grup d'autors, que es preocupen per les formes i objectius educatius, voldria comentar el llibre "Pedagogia del Baloncesto" de Rafael Peyró i Javier Sanpedro, professors de bàsquet a l'I.N.E.F. de Madrid, i entrenadors nacionals, que sota la impressió de conèixer bé el problema educatiu, parlen concretament que:

"Perquè l'ensenyament sigui complet, hem de familiaritzar el nen o jugador amb el major nombre de models o tècniques possibles de forma raonada, fent que els repeteixi un nombre suficient de vegades per arribar al nivell que pretenem. D'aquí se seguirà que quan el nen ha de

resoldre el problema o la situació pròpia de joc, podrà discernir entre les tècniques possibles i escollir la més adient". (4)

Amb el que dona idea de la visió que sobre el tema tenen ells, a més si el llibre continua pel camí dels fonaments bàsics, explicats detalladament i realitzats repetitivament en exercicis complicats.

Malgrat tot, HERR, L. encara que part del seu llibre és dedicat a veure les diferents tècniques, quan parla del tema aprenentatge, critica el mètode tradicional i com he mencionat abans, creu molt en el valor educatiu i així parla de recolzar-se en la psicologia evolutiva, la pedagogia, didàctica, metodologia, etc.

Així destaca la importància de l'àmbit psicològic i de l'àmbit social que té la persona:

"La noció d'entrenament no ha de limitar-se a l'aprenentatge d'un cert nombre de gests tècnics estereotipats i de combinacions rígides, però s'entén com el desenvolupament progressiu del complex psicomotor del jugador en vista a la seva adaptació, als problemes que haurà de resoldre en el joc, en harmonia amb els seus companys d'equip, de cara a un equip contrari." (5)

Remarca la utilització del joc com a mitjà de l'educació.

Citant a J. TEISSIE diu:

"No s'ha d'oblidar mai que el millor professor és el mateix joc, ja que és el més interessant per al jugador, el més concret, el més real, el que crida a la iniciativa, a l'adaptació, a la intel·ligència." (6)

Però no nega la necessitat d'adquisició de mitjans tècnics i realitats de la competició.

Sense intenció de fer un mètode d'ensenyament, el procés pedagògic segons ell és el següent:

1 Partir de lo concret. Pràctica del joc en sí mateix sota una forma global i rica: el partit.

2 Observar el comportament col·lectiu.

3 Anar de lo general a lo particular. Fer veure la necessitat de perfeccionar.

4 Incloure el més aviat possible la noció d'adversari.

5 Donar a cada exercici un fi precís.

6 Controlar l'evolució del comportament col·lectiu.

Senyala tres mitjans a utilitzar:

A— EL JOC

— El joc en competició: Permet conscienciar als jugadors de les dificultats reals.

— El joc dirigit: l'entrenador orienta, al parar el foc i precisar aspectes.

— El joc condicionat: Joc normal però amb condicions que s'assemblin a les que es troben en els partits, segons l'adversari el camp... etc.

B— EXERCICIS TECNICS

— Exercicis jugats.

— Exercicis d'habilitat tècnica.

C— MILLORA DE LES CAPACITATS ATLÈTIQUES.

Com es pot veure és una altre forma de veure la iniciació, que té en compte l'ordre lògic de l'educació.

Un altre autor que segueix molt aquesta línia és en M. DAIUTO, el qual presenta un gran treball teòric, basat en la seva gran experiència i il·lustrat amb molts exercicis, formes, jugades i jocs. Aquest entén:

"L'ensenyament esportiu és un problema que concerneix principalment a l'escola, per aquest motiu, l'esport, com a disciplina de l'ensenyament, ha d'ésser pedagògicament orientat i dirigit." (7).

Es planteja l'iniciació com un procés educatiu, així analitza el que és mètode, didàctica i pedagogia, elements de l'educació, etc.

Fins arribar a plantejar-se la naturalesa del procés d'aprenentatge.

Adopta el mètode sintètic-analític-sintètic, dividint l'aprenentatge en tres etapes:

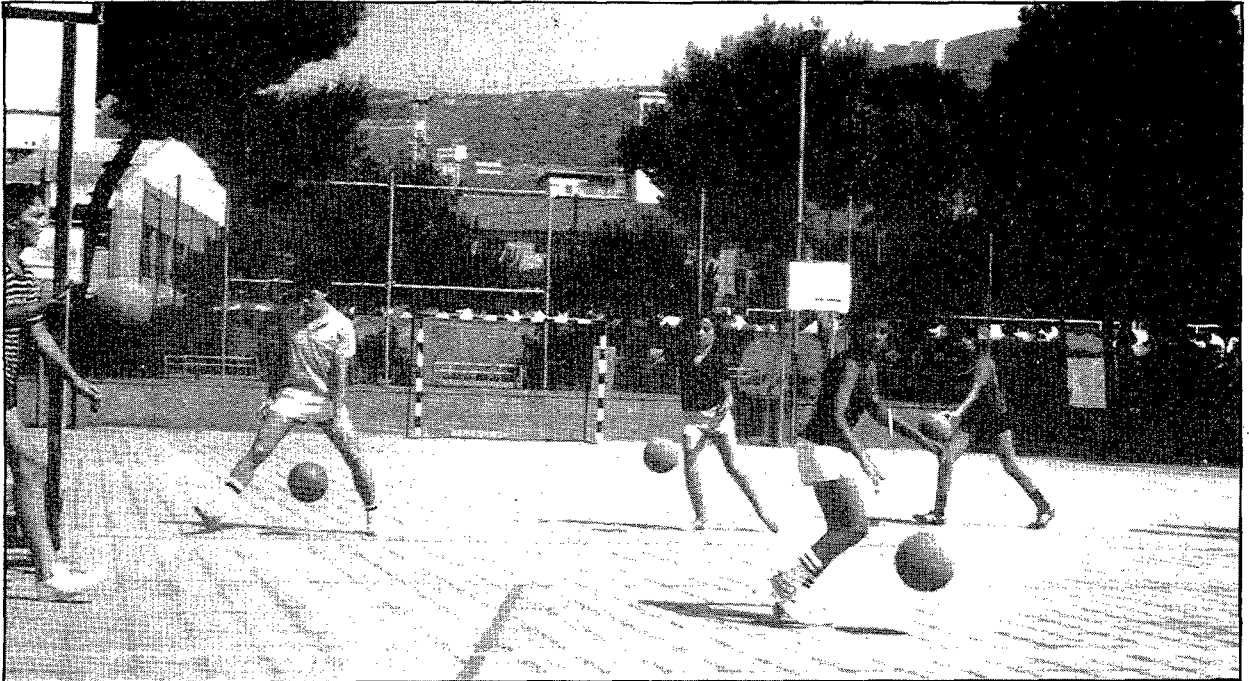
A— Aprenentatge propiament dit.

1— Comprensió del joc.

2— Aprenentatge dels elements fonamentals:

— Tècnica simple: Execució del gest global, correccions, repetició lliure, i controlada.

— Tècnica complexa: Comprensió del moviment global; descomposició en parts i estudi analític; execució de síntesis, d'estudi; execució

definitiva del moviment global; comprovació.

- 3— Jocs d'iniciació.
 - 4— Tècnica individual, general i especial.
 - 5— Tècnica de conjunt.
 - 6— Pràctica del joc com a tal.
 - 7— Experiència de competició.
 - B— Fixació i integració.
 - C— Perfeccionament.
-" (8)

Aquest esquema l'aplica a l'aprenentatge esportiu en general, quan es defineix pel basquet diu:

"Es recomana llavors la pràctica del minibasquet així com d'altres 'esports-jocs', quan s'acompleixin certes regles i principis de vital importància." (9)

Referint-se després a que s'ha de seguir un mètode educatiu, evitant:

"A qualsevol preu l'especialització prematura, sabent que s'ha de donar al nen l'oportunitat d'eleger lliurement i assenyadament una o varies modalitats esportives, que ell posteriorment practicarà." (10)

En el desenvolupament del seu

pla, presenta l'iniciació utilitzant exercicis, formes jugades essencialment i també bastants jocs, (un total de 300 entre tots).

És un gran treball sobre iniciació i difereix ja bastant de lo tradicional ja que es planteja grans coses a nivell d'analitzar el procés.

Finalment hem deixat a tres autors en els que es donen idees més avançades i amb una major adaptació a l'educand.

Presenten tipus d'iniciació basats en teories del joc i al contrari del tradicional, comença pel que és global i general, per anar desgranant els components d'aquest esport i poder aprendre, en relació a l'experiència del joc les necessitats tècniques que hagin sorgit.

Entre aquests està Gerard BOSC que contempla dues fases, iniciació i perfeccionament. Dins de la iniciació, el primer que es planteja és una sèrie d'aspectes formals, com la formació de grups i equips, presentació d'una taula de punts i torneigs, etc. A la pràctica es tracta d'una successió de cicles, cada un d'aquests es compona de un torneig cada dues sessions d'entrenament. Ell enten que el primer és el joc immediat, per així

observar, treure conclusions i entrenar després. L'esquema es basa en que a través de l'observació surtin els errors i problemes, llavors el professor dona la conclusió dels factors tècnic-tàctics necessaris per solventar-los.

Després de cada torneig, realitza dos entrenaments, els quals es divideixen en tres parts, treball tàctic, treball tècnic i jocs que desenvolupin els gests tècnics apresos.

Dóna molta importància al joc, ja sigui en els torneigs o en els entrenaments, el joc és el principal protagonista, per això el llibre que presenta, està ple de formes jugades i jocs, classificats fins i tot segons el principal gest tècnic que desenvolupa.

Altres autors, BATTISTA, E., i PORTES, M., plantegen l'iniciació a través de jocs exclusivament, profunditzen poc i assenyalen que pot haver-hi jocs generals a tots els esports de pilota i després, jocs especials per cadascun dels esports. Donant mostres abundants dels mateixos, però sense articular-los en una progressió raonada.

Finalment, el més atrvut, SAPIN, J. planteja, amb els seus col.laboradors, apropar el nen a l'esport amb

totes les seves conseqüències a través del joc i partint d'aquest global, que ell vagi desgranant, en base a la solució dels problemes que se li presenten en els elements del bàsquet.

Per iniciar el coneixement del joc en general, parteix del joc espontani, al deixar la pilota en un camp amb cistelles i va posant regles simples, que unint-se donen bàsicament el joc reglamentat.

Planteja un aprenentatge dividit en les següents etapes:

A— Primera etapa: Nivell debutants.

Objectiu: Educació psicomotriu a través del bàsquet; motivació per un treball educatiu amb recerca del major camp d'experiència possible.

Objectiu: Percepció de la situació.

Objectiu: Sentit de la complementarietat.

Objectiu: Càlculs òptic-motors.

Objectiu: Encadenament de les accions.

Els medis que utilitza, són generalment jocs amb alguna acció tècnica.

B— Segona etapa: La creació d'un llenguatge comú.

Objectiu: Posta a punt d'un sistema tàctic.

Objectiu: Organització espai-temporal.

Objectiu: Afínament tècnic.

Emplea tant els exercicis concrets com jocs.

C— Tercera etapa: Desenvolupament de les possibilitats tàctiques.

Objectiu: Defensa individual.

Objectiu: Defensa de zona.

Objectiu: El rebot, el contraatac.

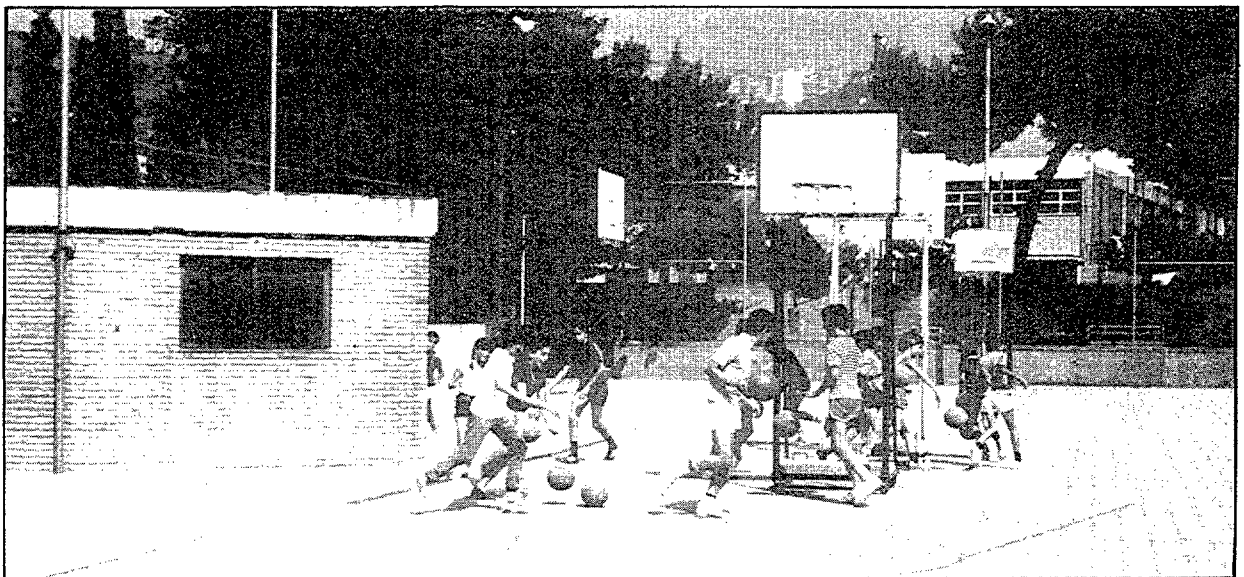
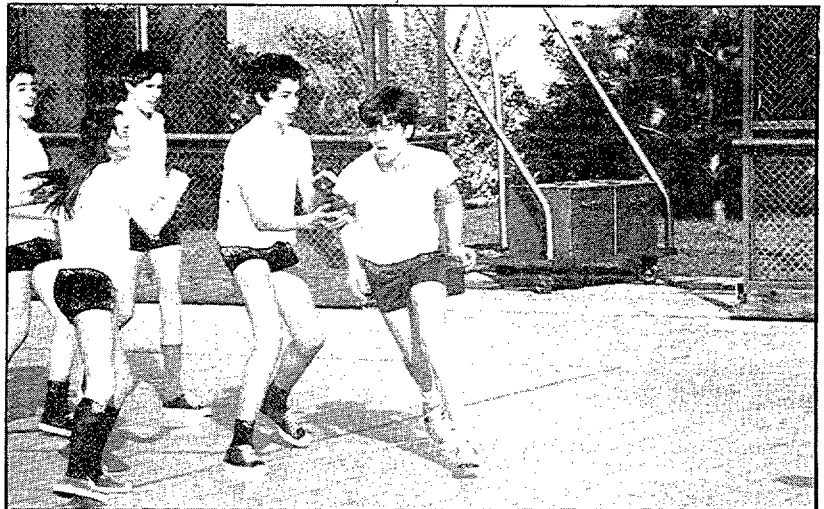
Resumint el procés que ell segueix, diu que en la primera etapa, és mitjà motivant de l'educació psicomotriu, proposa la utilització racional de cert nombre d'exercicis variant-los molt sovint, una educació física generalitzada però tenint com a suport la pilota i el joc esportiu col·lectiu.

En la segona part, insisteix en

especialització de l'esport col·lectiu, donant molta importància a: Relació entre jugadors, creació d'un llenguatge comú, espècie d'esperanto gestual, permetent als jugadors d'entendre's en tot moment.

La tercera etapa es dirigeix ja a aquells que desitgin perfeccionar-se i millorar el rendiment dels seus equips (nocions d'entrenament).

Aquest mateix autor, en un altre article (11), proposa més clarament la iniciació pel joc, passant de la globalitat al particular, sobretot en principi amb les regles. Es va descobrint el bàsquet i les seves regles, a través de jocs amb poques regles.

B. HANDBOL

Podem senyalar en aquest esport un grup d'autors que contempen la iniciació des d'un punt de vista tradicional. En aquest apartat, poden notar el contemplat per TROFINE. de la universitat de Bucarest, en que parla que ha d'haver-hi certa graduació en l'ordre de dificultat, i hem de respectar el desenvolupament dels alumnes. Diu:

"El procés d'ensenyament ha d'orientar-se en forma de perspectiva, progressivament tenint en compte el nivell i possibilitats dels alumnes, sense exigències excessives, establint un límit precís en la utilització dels exercicis i esforços exigits." (12)

En la seva proposta concreta, estructura les sessions en base a continguts gairebé exclusivament tècnics, contemplant els tradicionals: adaptació a la pilota, domini en carrera, llançament en estàtic... no introdueix el joc real fins la sessió 37, en una primera etapa d'iniciació, i en la segona en la 44. Segons ell, la forma de realitzar-lo:

"Establir els corresponents i necessaris exercicis organitzant els llocs on s'ha de dur a terme les lliçons i també l'aplicació d'uns exercicis preparant els ajudants. Tenint en compte que els successius exercicis depenen de la maduresa dels alumnes, sexe grau de dificultat, etc." (13)

En el joc, diu a més que serà important posar l'accent en qüestions tècniques. Finalment parla la tàctica, estructura de defensa seguint esquemes prefixats.

La seva idea de la iniciació es doncs el dotar d'un repertori tècnic al nen, depurant els seus gestos, en diferents situacions però sempre deslligats del context real del joc.

Altres autors com KASLER H., FERRARESE F., CERCEL P., no persegueixen altres objectius que l'aconseguir un bon nivell tècnic i no tenen en compte ni tant sols l'edat i les possibilitats del nen, es limiten a analitzar els elements tècnics que constitueixen el joc, i simplificant-los

perquè el nen els practiqui fins arribar a dominar-los.

Hi ha autors com GLADMAN, que superen el límit de la visió tradicional, doncs aquest assenyala que en les primeres sessions hauran de:

"Assajar alguns gestos i actituds preliminars per a que l'entrenador pugui observar els seus jugadors i captar la seva capacitat individual, després del qual podrà classificar-los en tres grups, els intermitjos, els defensors, i els davanters purs, després d'això començarà a forjar al jugador dotant-lo de la tècnica adequada per al seu lloc específic, segons les seves qualitats." (14)

Deixa la banda el plantejar-se cap qüestió educativa.

Podem observar però d'altres visions que s'aparten d'aquesta, de l'aspecte tradicional. Com la de PINTURAU, que pensa que per arribar a estimular l'intel·ligència infantil, s'els ha de proporcionar el material convenient perquè jugant, arribin a assimilar les realitats intel·lectuals. Pensa que s'ha d'abordar al jugador en totes les seves dimensions, afectiva, perceptiva i motora.

Segons ell:

"Es precís tenir en compte la tota-

litat del complex. Jugador: Sobre els plans afectiu, perceptiu i motor. Joc: Que pot ser definit com l'unió de realitats (terreny, companys, adversaris) i de successos (situacions, canviants, fracassos, victòries) susceptibles d'impressionar les conductes dels jugadors." (15)

D'aquestes remarques en treurà les idees que guiaran la redacció de les seves propostes metodològiques i pedagògiques.

Ell proposa certes situacions pedagògiques en les que intervindran diverses formes d'activitat lúdica, pensa que es pot començar pel que denomina jocs d'exercicis, de gran simplicitat, després passar als jocs de regles, jocs molt simples en els que va introduint progressivament aquestes. Finalment proposa els jocs de construcció, que seria el propi esport, l'handbol.

Preten amb això modificar el comportament arribant progressivament a una major riquesa motora.

Un altre autor que contempla la iniciació desde aquest punt de vista global, es VANGIONI J., ell pensa que el principal problema està en induir a la comprensió de les regles del joc i aconseguir jugar el més aviat

possible. Per això el mètode que ell estableix és proposar fer una competició cada quinze dies on observa i avalua el que està passant per intentar després de modificar-ho. Parla de tres etapes importants a desenvolupar la primera tindrà com a objectiu l'intentar desenredar el joc del nen modificant progressivament les regles en els jocs per orientar cada vegada més la motricitat i el desenvolupament del joc en el camp. A la segona etapa intentarà que el nen es reconegui atacant i orienti les seves accions cap a la porteria contrària intentant acabar l'acció. En la tercera etapa es tracta d'estructurar l'atac i la defensa contemplant en ella principalment objectius tàctics, no parla de la tècnica més que per a la concepció de l'anterior amb això pretén donar multitud de situacions en les que el jugador realitzi les seves accions de forma pensada, raonada, i no imposada.

Una anàlisi molt semblant a l'anterior es el realitzat per la federació francesa d'hanbol. Primer compara la realitat del joc del nen i el seu desenvolupament amb el de l'adult, amb el fi proposat. Senyala també

dues etapes, en la primera proposa treballar sobretot a partir de jocs encara que introdueix algun exercici per anar perfilant el model tècnic i ordenant una mica la situació de joc. A la segona etapa proposa treballar la situació d'atac i de defensa desenvolupant el concepte tàctic d'aquesta incidint en diverses qüestions a partir d'aquest com enfocar l'atac, possibilitats de la defensa, en dos línies, home a home,... etc., ordena aquesta situació d'atac i defensa contemplant els seus tipus o formes. La seva proposta concreta de treball és utilitzar exercicis però exposa des del primer dia la necessitat de jugar en totes les sessions introduint successivament noves normes.

Claude Bayer assenyala que l'educador haurà de satisfer la motivació dels nens en la pràctica esportiva que ells han escollit, en l'adquisició i progrés de les seves capacitats. Assenyala les dues corrents més habituals: La mecanicista basada en els aprenentatges tècnics segons la qual el nen tenint els gestos ja pot jugar. La globalista basada en la teoria de la Gestalt que creu que els aprenentatges tècnics apareguts han de ser els

necessaris per respondre a certes situacions de joc.

La tècnica dependrà sempre de l'organització col·lectiva utilitzada. El que ell proposa és treballar sempre a nivell de jocs per:

1.- Situa les reaccions del nen en un sentit definit.

2.- Desenvolupar l'afinament de la seva motricitat.

3.- Desenvolupar certes capacitats físiques i psicològiques.

La seva proposta és utilitzar prioritariament el joc total encara que no descarta altres tipus de treball, joc amb efectes reduïts en tot el camp, joc amb efectes reduïts sobre espais reduïts, la situació pedagògica problema i finalment deixa en últim lloc els exercicis analítics.

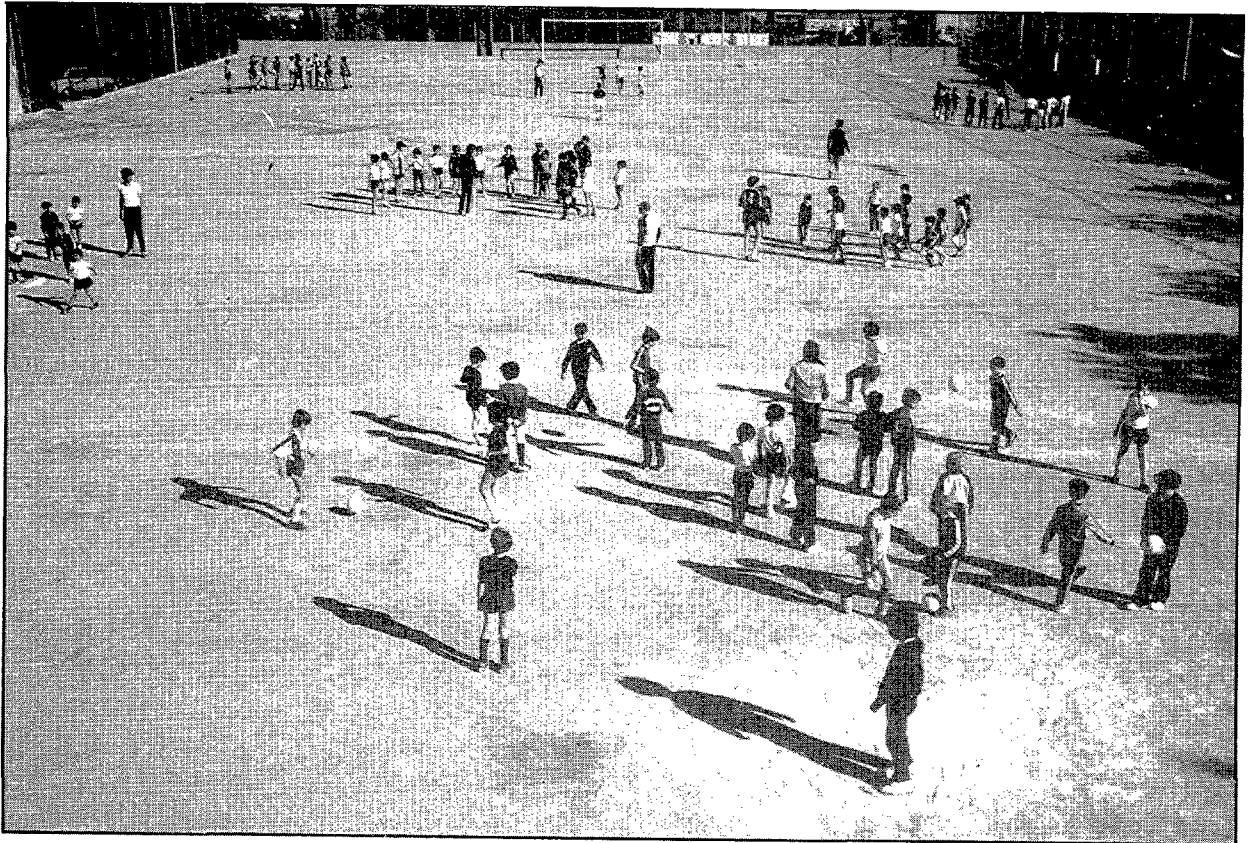
Ell creu que s'ha de:

a.- concertar el jugador sobre un aspecte del joc per centrar la seva atenció.

b.- proporcionar-li noves sensacions.

c.- posar-li problemes precisos a resoldre, ja siguin d'ordre tècnic com tàctic. Procurant que estiguin inmersos en la realitat del joc.

C- FUTBOL

Després de fer una petita anàlisi sobre diversos llibres i articles enumerats en la bibliografia que tracten sobre el tema de l'iniciació a un esport col·lectiu com és el futbol.

A tots ells els podríem emmarcar dins de tres grups:

Primer grup: Autors que desenvolupen la iniciació d'una forma tradicional.

Segon grup: Autors que desenvolupen la iniciació a través del joc.

Tercer grup: Autors que desenvolupen la iniciació a través de noves experiències.

Després de fer aquesta classificació cal diferenciar també, aquells que dins de la iniciació cap a un esport en concret tenen en compte les diferents fases evolutives del nen i les diverses capacitats que calen treballar en el nen per obtenir un desenvolupament global i equilibrat. Això generalment es dona en els autors i tendències enquadrades dins del 2on. i 3er. grup.

Principals característiques del 1er. grup:

- a.- Exercicis estereotipats.
- b.- Imitació total del joc competitiu de l'adult per part del nen.
- c.- Buscar un ràpid perfeccionament de les tècniques de joc en concret.
- d.- Limiten el desenvolupament del nen doncs l'enquadren en el marc d'un sol esport.

En aquest grup, nosaltres hi incloem totes aquelles tendències que fan de l'ensenyament del nen una còpia de l'entrenament de l'adult, és a dir, l'ensenyament per una pràctica repetitiva d'un seguit d'exercicis que desenvolupen les principals característiques de l'esport.

També incloem en ell els autors que tendeixen a una prematura especialització o perfecció del nen. Un exemple d'aquest és en VAZQUEZ FOLGUEIRA, S.; en el seu llibre "El futbol base" que sembla desenvolupar una bona iniciació o formació de base dins dels 3 als 9 anys,

però que a partir dels 10 anys ja treballa tan sols amb exercicis molt estereotipats. Molt igual que ell hi ha en HEDDERGO que busca un rendiment esportiu en el nen a partir dels 12 anys tot hi que ell proclama l'evitar els exercicis estereotipats que no estimulin l'interès del nen, nosaltres posem en dubte si ell ho aconsegueix desenvolupant el seu programa.

Principals característiques del segon grup:

- a.- Joc amb objectiu ben determinat.
- b.- Desenvolupament comú per a totes les qualitats corresponents a l'edat en que es treballa, tan específiques de l'esport en que s'encamina com genèriques a diversos esports.
- c.- Progressió en les dificultats i objectius dels jocs.
- d.- Educació intel·lectual i física del nen.
- e.- Que hi hagi transferències cap a altres activitats de la vida del nen.

En aquest segon grup, podríem

incluir-hi l'article de futbol "El futbol en la escuela" d'en CREVOISIER, J. i ROCHE, J., en ell elaboren un procés d'aprenentatge basat en les característiques del futbol modern i adapten aquestes característiques a les possibilitats del nen. La forma que ells recomanen per treballar-les és per mitjà de jocs reduïts que tindran un objectiu clarament determinat que s'arribarà a obtenir fixant un reglament de joc i una forma de jugar.

Per a ell l'essencial d'aquests jocs reduïts és que el nen adquireixi una mentalitat tàctica que depèn de:

a.- Les vivències esportives en l'activitat pròpia o eventualment en altres activitats si es que hi ha transferència.

b.- De la percepció espacial i temporal.

c.- De l'elecció d'informació.

d.- Del nivell de comunicació.

I per treballar sobre aquests punts presenten un seguit de situacions pedagògiques:

1.- Buscar una complicació creixent, progressió.

2.- Introduir els elements del camp de joc.

3.- Utilitzar les diferents combinacions entre jugador-pilota-adversari-company-porteria... segons l'objectiu que es pretengui.

Un altre dels autors que podríem incloure dins d'aquest grup és en DUFOR, J., en el seu article "El futbol a l'escola" on ell busca una iniciació inspirada en les situacions fonamentals del futbol simplificades i adaptades a les característiques del nen i treballa aquesta iniciació a través de formes jugades amb un objectiu educatiu clarament determinat.

Pretén un desenvolupament global del nen que el prepari en general per la vida activa i per la pràctica esportiva i utilitza aquesta iniciació en primer lloc com un mitjà de formació física, motriu, psico-motriu, mental i socialitzador que a més de desenvolupar en el nen aspectes propis de l'esport concret desenvolupa altres capacitats del nen:

—observació (camp visual).

—comportaments adaptats i intel·ligents...

Principals característiques del tercer grup:

Aquestes són molt similars a les del grup anterior i el que realment varia és la forma de joc, les característiques del material i la forma d'utilitzar-lo.

En aquest grup incloem l'experiència duta a terme per en MISSOUM, que presenta una iniciació al futbol amb joc amb varies pilotes on l'intervenció del professor es limita a respondre les preguntes de l'alumne, a evitar la brutalitat en el joc i en fer comprendre al nen que aquesta és innecessària i inadequada.

Aquest joc amb "multi-pilotes", persegueix tres objectius determinats:

a.- L'equilibri Corporal.

b.- Posició i estatus de l'alumne.

c.- Interrelació.

Les conclusions d'aquesta experiència han estat del tot positives tant en el desenvolupament dels objectius anteriors com en la millora de la relació i participació dels nens amb les nenes.

També en BOULEC presenta una nova experiència en el seu article sobre "els jocs tradicionals infantils en la pràctica del futbol", i les millores que aquests aporten sobre el desenvolupament de les qualitats bàsiques pel futbol i d'altres comuns a diversos esports.

Boulec proclama l'evitar una especialització prematura del nen i que en l'edat de 7 a 8 anys s'ha de donar una pràctica opcional amb una formació fonamental psico-motriu que pretengui uns *fins educatius*:

—Coordinació, percepció-motriu.

—Ampliació de la socialització.

—... ..

A l'igual que Dufour, a Boulec el podem incloure també dins del grup d'autors que pretenen fer un desenvolupament global del nen presentant-li un gran ventall de possibilitats en forma de jocs. La seva experiència la du a terme en un grup de nens d'un club que realitzen 1 h. 30 m. de pràctica més tècnica de futbol, però el grup per ell escollit dedicaven 30

m. de la sessió a la pràctica de jocs tradicionals i al final de l'experiència, les conclusions extretes al comparar el grup experiència amb els altres grups control, s'ha comprovat que el grup experiència té una formació de base més correcta en quan a:

—Domini de l'instrument.

—Domini dels desplaçaments.

—Domini de l'adversari.

—Domini de sí mateix (Control de les reaccions físiques i afectives).

D. RUGBY

Dins d'aquest esport i referides a l'iniciació s'han pogut constatar les dues tendències principals, una cap a l'iniciació pel sistema tradicional, i l'altre cap a l'iniciació a partir del joc global.

A. Tendència tradicional.

L'autor PEYTAVIN, proposa un tipus d'iniciació al rugby, que si bé no entra potser del tot en aquest apartat, si que el toca bastant i és molt criticable.

Proposa iniciar a les tècniques i tàctiques del joc en base a la repetició i automatització de gestos, i acompanyant a tot això, el joc real, entès com:

—Utilitzar camp gran.

—Equips de 15 jugadors.

—Normes pròpies del rugby simplifícades.

—Desenvolupament del joc igual que les categories d'edats superiors.

Així entén ell la iniciació amb alumnes de deu anys, sense jocs preparatoris, i els tracta igual que homes en petit. No té en compte el perill físic que particularment en rugby, esport de contacte, això comporta.

La federació Galesa de rugby, en les seves publicacions sobre iniciació a aquest esport, demostren per una banda ser partidaris del joc i de les formes jugades per poder aplicar per altra banda les tècniques abans apreses d'una forma analítica.

És un sistema tècnica-joc que s'utilitza per a la iniciació de jugadors els quals la majoria es dedicaran a aquest esport.

La filosofia es ensenyar-los a ser eficaços en els jocs que es proposen.

B. Iniciació a partir del joc.

Hi han diverses propostes en aquest aspecte, que son estranyament coincidents. Anem a comentar-les:

ARTIS i **DAUGER** proposan un joc senzill, com es el de "policies i lladres", i amb unes premisses bàsiques perquè el joc es pugui dur a terme, començar l'activitat. A partir d'aquí la progressiva introducció d'unes regles bàsiques, anirà modelant aquest joc de forma que arribi a

posar als teus amics en el problema d'atrapar-te" (16)

Anomena l'autor que es molt important que coneguim fonamentalment tres regles: Avant, fora de joc i placat. Així podrem arribar a les formes de rugby educatiu amb set i vuit jugadors en camp petit.

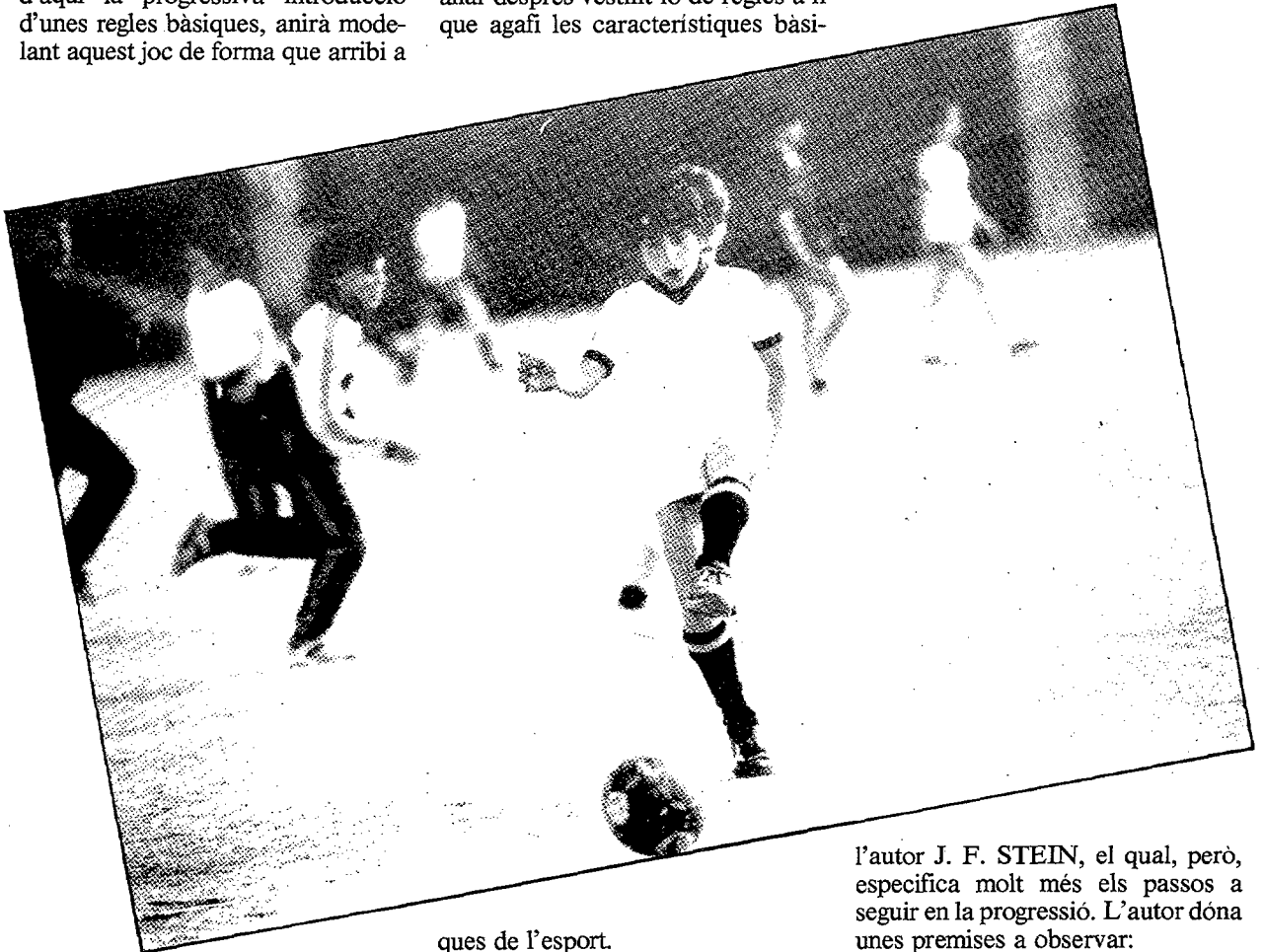
L'autor potser aprofundeix poc en la seva idea però la filosofia es clara en quant a començar amb un joc nu i anar després vestint-lo de regles a fi que agafi les característiques bàsi-

també mencionada per **ARTIS**.

POULAIN menciona el mateix joc d'abans de policies i lladres, i diu al respecte:

"Es bo remetre a un joc ja conegut, fer creure al jove que ja sap jugar i que el seu aprenentatge no és més que una qüestió de perfeccionament". (17)

Seguint aquesta mateixa inclinació en l'enfoc de la iniciació tenim

tenir les característiques fonamentals del rugby. Els autors proposan aquest tipus d'activitat ja que s'adequa a les vertaderes necessitats i interessos dels nens:

"Tècniques i tàctiques, tot això no t'interessa pas massa de moment. El que tu vols es jugar; el que tu desitjes sobretot es agafar la pilota sota el teu braç, o apretar-la contra el teu pit... i

ques de l'esport.

Hi ha un tresor (pilota) que cada grup intenta portar a casa seva evitant que faci el mateix l'equip contrari en cas de que sigui ell qui té el tresor.

Curiosament, l'autor **ROBERT POULAIN**, parla exactament de la mateixa progressió abans exposada, coincidint que una edat adequada per començar amb aquestes activitats seria la de deu anys aproximadament,

l'autor **J. F. STEIN**, el qual, però, especifica molt més els passos a seguir en la progressió. L'autor dona unes premisses a observar:

—Terreny reduït i acollidor.

—Grups mixtes de vuit a dotze jugadors, equilibrats en quant a mitjans físics.

—Una pilota que s'ha de portar sempre a dos mans.

I parla de la consecució d'uns objectius basats en l'esperit del rugby:

a/ Establir les estructures d'un joc col·lectiu de lluita.

b/ Evitar l'excés d'aquesta lluita.
 c/ Procurar l'igualtat d'oportunitats en la mateixa.

Així concebuda l'iniciació te que permetre al nen:

1) Alliberar-se de la por del xoc contra el terra o contra els altres companys.

2) Comprendre les regles fonamentals del rugby i viure-les en el joc.

3) Participar directament en la lluita lleial per avançar i mantenir la continuïtat avançant.

Diu STEIN:

“Per aconseguir aquests objectius, la iniciació parteix de la realitat viva del joc que es l'oposició de dos equips lluitant lleialment per avançar i portar la pilota darrera de la línia de marca de l'adversari. El joc és utilitzat desde la primera sessió. Els aspectes tàctics individuals són abordats en els jocs d'oposició d'un contra un”. (18)

El mitjà que utilitza l'autor per aconseguir l'exposat anteriorment és el joc, i proposa una petita progressió:

—El joc “amorfa”: Sense melés ni touche.

—El un contra un: Jugat a la ma i amb la pilota a terra per desenvolupar la tàctica individual.

—Altres jocs d'oposició com són el beret i el gavilà.

Una vegada acomplida aquesta primera etapa, l'autor proposa un segon pas pel qual, el nen agafi la idea del joc obert i del joc agrupat-organitzat. Per això proposa unes formes jugades de: Dos contra un més un, i paquet contra línia; les quals donaran opció als jugadors a confrontar i avaluar ambdues formes de progressar pròpies del rugby, i sobretot a la idea que la cooperació es vital per a aquesta progressió.

L'experiència que potser s'allunya més de la forma tradicional de la iniciació a un esport és, en el camp del rugby, la donada per un equip del CPD-CPC-USEP de TARN, que proposa el joc de la pilota ovalada. Aquest joc es tradueix a la pràctica en nou situacions de joc, cadascuna

d'elles enfocada cap a un diferent objectiu. Aquests són:

— Manipulació de la pilota.

— Implicar als jugadors en un màxim d'accions.

— Organització de l'equip.

— Organitzar-se de forma ràpida.

— Comportament afinat dels nens.

— Passes correctes.

— Progressar amb la pilota evitant l'adversari.

— Aplicació de dos regles fonamentals: Avant i placat.

— Organització de l'equip en suport.

Aquests objectius es portaran a terme contemplant sempre les exigències bàsiques següents:

a) Portar la pilota i col·locarla darrera de la línia adversària.

b) Parar la progressió del contrari agafant-lo per la cintura.

c) Deixar o donar la pilota a un company quan un es troba immovilitzat.

d) No passar la pilota més que a companys que estiguin darrera del portador de la mateixa (a partir de la tercera situació de joc).

Cadascuna de les nou situacions esmentades es tradueix en un joc, que realitzat amb la pilota de rugby, i enfocat per a un objectiu concret, ens conformaran tots ells, la base primera de la iniciació a aquest esport mitjançant el joc.

E- Teories globalitzadores

Principals característiques d'aquestes:

a) Tenir en compte els interessos presents del nen.

b) Adaptar-se a les dificultats per les quals atravesca el nen.

c) Resoldre els problemes davant les situacions reals.

d) No separar ni al nen ni als elements de joc del seu equip ni de la forma de joc respectivament.

e) Buscar l'actuació del nen, un treball pensat i raonat, no una memorització i repetició.

Aquest tipus d'iniciació està defensada sobre tot per tres autors BAYER C., BATISTA, E., i PORTES, M. Els tres proclamen una iniciació global i totalitària del nen dins dels esports d'equip, coincideixen també en que les accions que el nen faci han de ser raonades i pensades evitant la memorització i les accions estereotipades i utilitzant el joc real o les situacions reals de joc perquè el nen es trobi davant de situacions problemàtiques, que en base als pocs coneixements que pugui tenir sigui capaç de pensar i donar solució a la situació, de forma que cada cop més augmentarà la seva capacitat de resolució de situacions problemàtiques, obtenint així una àmplia base de coneixements i experiències útils per a una futura especialització.

Claude Bayer diferencia clarament les dues tendències possibles que es poden donar a l'hora d'iniciar un jugador dins dels esports d'equip. (19).

Aquestes dues tendències es classifiquen com a la:

— Tradicional, associada a un període mecanicista en la que s'identifica el cos humà com una màquina la qual es millora incidint en cada una de les seves parts de forma individual i tornant-les a conjuntar per obtenir una millora del seu rendiment. Aplica aquest mateix sistema a la forma de desenvolupar els aprenentatges en el nen.

— Activa, associada a les teories del pensament que és totalment oposada a la mecanicista ja que aquesta:

“Limita el jugador a unes respostes precises, impersonals, impedit-li el realitzar l'adaptació necessària a les dificultats que atravesca el seu equip i poder utilitzar així la seva intel·ligència i el seu pensament creatiu” (20).

En conjunt aquesta teoria activa és totalment globalitzadora ja que desenvolupa les capacitats del jugador sense separar-lo de l'equip ja que totes les accions tècniques o tàctiques que ell realitzi estan en funció

d'un projecte comú per tot el conjunt de jugadors, treballa i desenvolupa les capacitats del nen utilitzant les situacions reals que es donen en un partit entre dos equips evitant així que els nens memoritzin afavorint la reflexió de cada situació ja que en la realitat aquestes mai es repetiran d'una forma totalment idèntica i una solució estereotipada no és la ideal.

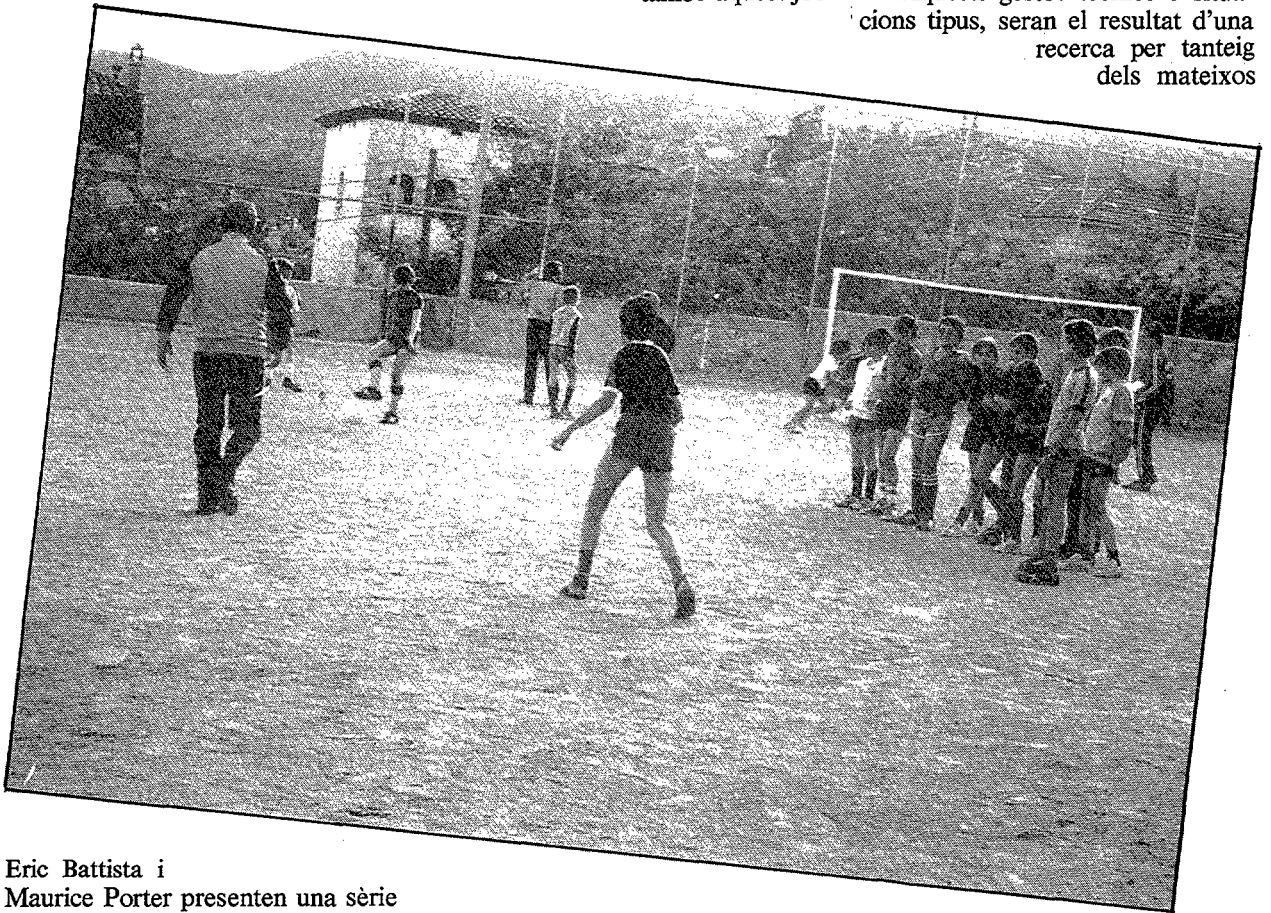
Per altra banda,

aquell que desenvolupi els objectius per a ell previstos.

Per realitzar aquesta correcta aplicació el professor en primer lloc ha de conèixer i tenir en compte les principals característiques del nen, tant físiques com psíquiques i fisiològiques, aleshores podrà escollir un joc que s'adapti a aquestes característiques, tenint en compte les limitacions que comporta l'edat del nen, però també aquest joc

Després d'aquest primer temps de joc lliure, passa una segona fase de joc dirigit, aquest es basa en parar les accions de joc per poder incidir en les faltes reglamentàries més greus, i fer reflexionar al nen sobre una situació tàctica concreta, però els dos autors, BATTISTA i PORTES, recomanen que el professor mai imposi al nen un tipus concret d'organització o un gest tècnic particular.

"Aquests gestos tècnics o situacions tipus, seran el resultat d'una recerca per tanteig dels mateixos

Eric Battista i Maurice Porter presenten una sèrie de jocs anomenats "clàssics", perquè:

"La seva aplicació convenient, afavoreix l'adquisició d'elements tàctics i tècnics fonamentals i comuns a la majoria dels esports col·lectius." (21).

Segons ells, l'èxit d'aquesta iniciació global o comuna per a tots als esports d'equip, depèn molt de la capacitat d'aplicació que tingui l'educador, doncs aquest ha de saber escollir entre tots els jocs possibles,

ha d'estar relacionat amb l'objectiu principal que el professor vol desenvolupar.

La presentació del joc en un principi, ha de ser molt senzilla, donant al nen un primer temps de joc lliure (22) en el que el nen descobrirà d'una forma espontània unes respostes tàctiques i tècniques a la vegada que el professor anirà incluent el reglament de joc referint-se sempre a les accions que es van produint i així poder raonar el perquè de cada norma.

alumnes en el transcurs del joc." (23).

Aquesta recerca està potenciada per una iniciativa de l'alumne, motivada però per l'educador, que per mitjà de preguntar matitzacions fetes en els moments oportuns i de forma clara per l'ensenyant atrauen l'atenció del jugador i fan que reflexioni sobre els problemes tècnics o tàctics, afavorint així el descobriment de solucions adequades.

F- Resum-síntesi

Analitzant tot el material trobat podem agrupar les diverses tendències en dos grups generals que serien:

— Autors que desenvolupen la iniciació de forma tradicional, analítica o mecanicista. Podem distingir dues formes diferents dins d'aquesta:

a) D'una forma totalment rígida, sense tenir en compte res més que el gest tècnic, i la forma de desglosar-lo.

b) Els que segueixen la mateixa pauta però adapten l'activitat a les característiques del nen, establint progressions segons un ordre de dificultat.

— Autors que segueixen teories globalistes que utilitzen com a mitjà més important el joc.

És important notar, però, que aquesta segona corrent està en general molt menys estructurada i que cada autor l'interpreta de forma particular doncs si bé, alguna parlan de joc real referint-se a la competició pròpia d'aquest esport d'altres parlan del joc global no específic de cap especialitat.

III/ Iniciació a l'esport com un mitjà de l'E.F.

1) L'E.F., objectius d'aquesta i utilització de l'esport com a mitjà educatiu.

L'educació física ha experimentat un gran auge en els darrers anys, podent afirmar que és la seva època de màxim esplendor. Per la seva gran acceptació per part de la societat, està incidint en múltiples aspectes de la vida de cada subjecte.

Avui s'utilitza l'educació física com un factor important de l'educació general de l'individu, en la millora i conservació de la salut; millora de la condició física en general; desenvolupament de la disponibilitat motriu; assegurar un ample repertori cinètic. I no solament en l'aspecte psicomotriu sinó que com educació influeix en el nen-home en tota la seva globalitat, i en tots els seus aspectes.

En el camp cognitiu persegueix l'aconseguir l'adquisició de coneixements necessaris per a un entrenament físic autònom, conèixer i comprendre els processos d'adaptació físico-psíquics. Compendre i apreciar les nocions que es refereixen al comportament motor, etc.

En l'àmbit afectiu social, vivència de relacions interpersonals, promoure l'autoconeixament i l'autoacceptació, coneixament de les possibilitats i limitacions del seu element corporal, desenvolupament de la comunicació corporal, canalització de l'agressivitat, gust per l'activitat física, etc.

Tots aquests aspectes i d'altres més constitueixen els objectius de l'educació física, entesa com l'educació que desenvolupa les capacitats de l'individu a través del moviment és a dir, formació de l'individu per mitjà del moviment.

A la vista de tothom està la gran acceptació que ha tingut l'esport, a l'igual que l'educació física en aquest segle XX i l'enorme influència que aquest exerceix no solament en els joves sinó en tota la societat. Avui els joves desitgen la pràctica esportiva i això no pot ser desconegut per l'activitat física, dirigida cap a objectius educatius. L'educació física ha de preparar a l'individu per a una vida activa i esportiva. Per tant, en la seva base ha d'haver-hi el reflexe del que és l'ensenyament i l'aprenentatge esportiu.

Hi ha molts punts en què l'educació física i l'esport coincideixen, els dos neixen i s'estructuren a partir del moviment humà, però els seus orígens culturals són diversos i els seus fins també varien, malgrat tot, hi ha transferències d'un i l'altre, ambdós s'influencien.

L'educació física ha donat a conèixer el valor físic higiènic, psíquic, educatiu, de l'activitat esportiva al temps que l'esport constitueix un mitjà de desenvolupament de determinades capacitats psicomotrius, molt necessari en l'educació física.

Per tot això ens interessa veure i tenir cura de quina manera l'esport

serà conegut pel nen i de quina manera el nen pot integrar-se en una pràctica esportiva.

2) El joc com element base per arribar a l'esport

Si analitzem la realitat de l'esport i intentem deslligar-lo de totes les implicacions culturals i socials, si aconseguim d'alguna forma despullar-lo del seu entorn veurem clarament que els seus orígens, la seva essència no és si no el joc. Malgrat que això no sigui tan senzill, doncs si observem l'esport d'èlit, esport espectacle de gran rendiment amb tot el que suposa de treball sofriment professionalisme super-especialització instrumentalització política... etc., serà difícil trobar en ell els valors originals del joc. Però podem constatar que existeix una altra àrea de l'esport, l'anomenat esport praxi que mante en una mesura més gran el seu component lúdic i els seus aspectes educatius.

El joc ha estat un fenomen que s'ha donat en totes les èpoques i societats i és a partir del s. XIX bàsicament quan aquests jocs es transformen en una activitat estructurada i reglamentada que se li diu esport.

La situació en que es desenvolupa el joc del nen té molt a veure amb el que succeeix i passa en el terreny de joc pel que considerarem el joc com una via d'accés a l'esport. Si entenem l'esport des de la perspectiva de la pràxi, el joc respon a les seves tendències i finalitats.

Plantejem-nos ara que suposa el joc quins elements podem destacar en ell i com el defineixen alguns autors:

El joc és una activitat que genera plaer, que no es realitza amb una finalitat exterior si no per ella mateixa. És una activitat pura, espontània, que contribueix al desenvolupament integral del nen. Al mateix temps és una activitat capaç de desenvolupar les habilitats generals i contribuir a les exigències del mitjà social en que viu. Pot ser per tant un

instrument transcendent d'aprenentatge a tots nivells: motor, cognitiu, afectiu, donat que és un mitjà en el que es desenvolupa en plena llibertat, que li proporciona diversió, que comparteix amb altres companys i en el que desenvolupa de forma natural molts aprenentatges.

Lògicament aquest ha d'ajustar-se a les necessitats del nen obeïnt a les seves característiques tan físiques com psíquiques pel que els aprenentatges seran diferents responnent a aquesta evolució. Parlariem d'una primera fase en la que es desenvoluparia el joc lliure en el que el nen experimentarà lliurement, sota estímuls seleccionats i orientats, desenvolupant aspectes propis de l'educació física de base, com seria el desenvolupament del seu esquema corporal, de l'actitut i de la coordinació dinàmica general. Aquesta fase podríem xifrar-la sobre els 5, 6 anys, amb l'objectiu de donar-li una llibertat motora procurant que el nen desenvolupi la seva motricitat de forma natural incidint únicament sobre els aspectes esmentats anteriorment.

Una segona fase la constituïria la del joc dirigit: la situariem sobre els 7-8 anys en que la direcció de la motricitat vindria programada i el plantejar el joc respondria a la consecució d'uns objectius fixats prèviament i que podríem emmarcar-lo dintre dels continguts propis de l'educació física de base incloent-hi els característics de la coordinació dinàmica especial, la manipulació de tot tipus de mòbil.

La tercera fase vindria donada pel joc dirigit pre-esportiu en el que ja ens plantejaríem la iniciació tècnica i tàctica comuna a tots els esports d'equip. Aquesta la motricitat vindrà més condicionada per les regles, i els objectius respondran a algun aspecte concret de l'esport col·lectiu.

3) Fases de l'aprenentatge esportiu

a.- Joc pre-esportiu

Hem de notar que aquesta deno-

minació no respon a una realitat de joc que precedeix a l'esport en el sentit de ser utilitzat amb anterioritat a aquest, però no perquè sigui més pobre, doncs en la majoria d'ocasions la riquesa d'aquests jocs és molt superior a la de l'esport, si no perquè és utilitzat com un mitjà per arribar a aquest.

És important de notar que un dels problemes més importants de la iniciació a l'esport és la comprensió de les regles de les múltiples regles que determinen de forma molt precisa l'actuació del jugador, dels principis que regulen i que propicien que sigui una activitat fluida i rica. Tot això suposa una barrera important pel nen que es troba en un mitjà on per tot es topa amb la prohibició i la limitació aleshores és precís que en aquesta fase de joc s'introdueixin de forma progressiva els principis i regles bàsiques de l'esport col·lectiu.

Sota aquesta denominació podem senyalar dues corrents generals que corresponen a concepcions distintes. En un sentit, és tradicional i s'interpreta el joc pre-esportiu com la simplificació de les regles d'un esport concret mitjançant l'adaptació d'elements d'aquest: El camp de joc, les característiques de la pilota etc.

Per una altra part podem considerar el joc pre-esportiu com aquell que planteja situacions en les que apareixen elements comuns a varis esports, sense tractar els específics d'una disciplina concreta. Amb aquest intentem abordar aquesta fase d'iniciació l'esport però de forma global dotant-lo d'un repertori inespecífic molt més ample. Amb això pretenem que pugui adaptar i aprendre immers en el joc i per tant lligat a les característiques d'execució real d'aquest, pensem que així els aprenentatges respondran vertaderament a les situacions concretes que es repetiran en multitud de jocs i posteriorment en els esports col·lectius.

Partim del joc i utilitzant la gran motivació que aquest suposa pel nen, intentarem traduir, desenvolupar, fixar l'atenció sobre accions concretes, que deslligades del seu context

difícilment tindran sentit per a ell intentarem doncs arribar d'una realitat concreta de joc a una altra més ordenada i polida.

Intentarem que el nen aprengui a percebre i participar de forma intel·ligent en el joc, i en aquest sentit és important que s'utilitzi l'estil de resolució de problemes o el descobriment guiat.

Els elements a treballar són els comuns a varis esports que podem observar després d'analitzar la realitat en la majoria d'ells: Posició bàsica, desplaçaments, fintes, adaptació a la pilota, passades, llançaments recepcions, colpejaments, conduccions, nocions sobre marcatge i desmarcatge...

Aquests elements els treballarem dintre de jocs amb entitat pròpia però incidint sobre aquest en el mateix de forma que el nen sigui conscient de les seves accions en aquest sentit.

No treballarem la tècnica de forma específica, sinó en la mesura en que aquesta sigui necessària per resoldre una situació determinada i el que plantejarem serà situacions tàctiques que s'hagin de resoldre de forma intel·ligent i conscient. No busquem doncs un gest elaborat, depurat tècnicament si no busquem el que ens permeti dur a terme el joc.

Haurem de determinar certa progressió amb la complexitat del joc que ens portarà cap a situacions més difícils de resoldre; sempre intentarem que el nen hagi de controlar altres variables a part de la seva pròpia execució, per exemple podem utilitzar formes jugades entre equips de manera que a més de controlar la seva acció hagi d'estar pendent del que fa l'altre equip, fruit de la situació de competitivitat a la que es veu sotmès.

Aquest sentit de progressió ens vindrà donat per les regles en el joc, que determinaran el grau de dificultat o complexitat; procurarem introduir-ne el menor nombre possible per aconseguir un objectiu proposat, de forma que aquest es converteixi en el protagonista del joc i no sigui eclipsat pel compliment de les regles de forma

que l'atenció recaigui sobre aquestes.

Haurà d'existir lògicament una progressió en quant als objectius que proposem de forma que poguem dotar successivament a l'individu d'elements que possibilitin una execució amb major nivell, haurem de procurar doncs en principi que no hagi d'apercebre i controlar masses variables, evolucionant cap a jocs més complexes de característiques similars a la majoria d'esports col·lectius.

L'educador haurà de tenir molt en compte els objectius dels jocs que proposa i els alumnes hauran de participar en els mateixos, i serà, doncs, imprescindible que se'ls informi d'aquests i que es treguin conclusions després de l'activitat. El nen haurà de ser conscient del que ha d'experimentar en cada joc amb que lo "viscut" resultarà per a ell molt més formatiu. El professor haurà de controlar també que la situació de competitivitat no faci oblidar els objectius amb que s'havia proposat el joc.

b.- Iniciació esportiva: Introducció a un esport concret

Una vegada passada l'etapa del joc pre-esportiu, el nen farà la seva elecció cap a un esport determinat i tindrà lloc la iniciació esportiva cap aquest concret, el procés a seguir per dur a terme això seria el següent:

1.— Partir d'uns jocs simples a través dels quals el nen prengui contacte amb l'activitat i descobreixi els mitjans d'acció propis de l'esport en qüestió.

Aquests jocs han de propiciar les situacions adequades perquè el nen pugui familiaritzar-se amb els elements integrants del seu esport.

2.— Un segon estadi seria el d'establir unes regles bàsiques en els jocs abans esmentats per començar a configurar més clarament les característiques de l'esport a tractar. Per exemple: no agafar la pilota amb la mà, botar la pilota per avançar, no passar endavant, etc.

Aquests dos primers passos estan molt relacionats entre si, formarien un primer bloc dintre de la iniciació.

3.— Com a conseqüència dels dos apartats anteriors es començaria a entreveure algunes aproximacions a la tècnica de l'esport a tractar, i això donaria peu a un tercer apartat, que seria de treball de les tècniques específiques més bàsiques, integrades sempre dins del context del joc abans esmentat. També tractariem en aquest punt els principis generals de l'esport en qüestió els seus objectius i la seva filosofia, a fi de concretar una mica més l'activitat.

Haurien de perfilar-se també dins d'aquest apartat la utilització de tàctiques sencilles per solucionar situacions de joc, tant quan tinguem la

pilota com quan la possessió sigui de l'altre equip.

4.— El quart apartat de la iniciació, pas culminant de la mateixa, contemplaria unes situacions de joc més complexes, per a les que s'hauria de millorar i perfeccionar les tècniques practicades anteriorment, així com determinar unes formes o sistemes de joc que ens permetessin resoldre aquestes.

A través d'aquest procés arribariem a la pràctica d'un esport concret, amb tots els seus elements introduïts i tractats de forma progressiva, partint de jocs simples.

1er. BLOC

— Joc simple. Presa de contacte, consciència dels mitjans propis de l'esport.

— Igual però amb l'introducció de regles bàsiques.

2on. BLOC

— Tècniques bàsiques.

— Solucions tàctiques senzilles.

3er. BLOC

— Millora i perfeccionament de les tècniques.

— Sistemes de joc.

— Esport concret.

Cites

(1) HERR, L.: <i>Le basket-ball. Evolution, technique, pédagogie.</i> P.163	P.: <i>Manifest mundial d'E.F.</i> 1969	leçons Pg. 144
(2) GLADMAN G. <i>Baloncesto</i> Pg. 18-19.	(11) SAPIN J.: <i>Para que jueguen con gusto al baloncesto.</i> Pág. 28 a 31	(17) POULAIN: <i>Rugby, jeu et entraînement</i> Pg 42
(3) HERR. L.: Ob.cit. Pg. 165	(12) TROFIN E.: <i>Guía metodológica para el jugador de balonmano</i> Pg 25	(18) ESTEIN J.F.: <i>Iniciacion al juego del rugby</i> Pg.12
(4) PEYRO R i SANPEDRO J.: <i>Pedagogia del baloncesto</i> Pg. 36	(13) Ibid pag. 13	(19) BAYERC.: <i>l'ensenyament des jeux sportifs collectifs</i> .Pg 49
(5) HERR. L.: Ob. cit. Pg. 165-66	(14) GLADMAN G.: <i>Balonmano</i> Pg. 72	(20) Ibid. pg. 50
(6) Ibid Pg.166	(15) PINTURAUT: <i>Handbol a 7, des debuts a la haute competiti6n</i> P.63	(21) BATTISTAE. i PORTESM.: <i>Jeux sportifs et sports collectifs</i> Pg. 7
(7) DAIAUTO: <i>Basquetbol</i> Pg. 5	(16) ARTIS P.: <i>Le rugby en 10</i>	(22) Ibid. Pg. 9
(8) Ibid Pg. 34		(23) Ibid. Pg. 14
(9) Ibid Pg. 62		
(10) Ibid Pg. 63, citan a SEURION,		

Bibliografía

Balonmano:

- TROFIN Eugen, *Guía metodológica para el jugador de balonmano*. Universidad de Bucarest.
 FEDERACION FRANCESA DE BALONMANO, *Iniciación al balonmano*.
 KÄSLER Horst. *Hanbol, del aprendizaje a la competencia*. Ed Kapelusz.
 FERRARESE E. *El balonmano*. Ed. de Vecchi.
 CERCEL Paul. *BALONMANO*. Ed. Sport-turism. Bucarest 1980.
 GLADMAN George. *Balonmano*. Ed. Sintés Barcelona 1970.
 PINTURAUULT, *Hand-ball à 7 des debuts à la haute competition*. Ed. Boreman 1976.
 BAYER Claude, *Hand-ball, la formation du joueur*. Ed. Vigot, Paris 1983.
 PINTURAUULT. *L'enfant, le jeu, le hand-ball*. Revista E.P.S. nº 137 pag 55-57 Març-Avril 1976.
 VANGIONI, *Iniciación al balonmano*. Revista E.P.S. nº 129-130 pag 87-93 sept-dic 1974.

Basket:

- HERR, Lucien. *Le basket-ball. Evolution, technique, pedagogie*. Ed. Borneman Paris 1976.
 DAIUTO, M. *Basquetbol*. Ed. Stadium Buenos Aires 1974.
 PEYRO, R i SANPEDRO, *Pedagogia del baloncesto*. Ed. Miñon Valladolid 1979.
 BATTISTA; E, PORTES M, *Jeux sportifs et sports collectifs*. Ed. Borneman Paris 1976.
 BOSCH Gerard, *Le basket. Jeu et sport simple*. Ed. Vigot Paris 1977.

Futbol:

- GORI M. *La grammatica del gioco del calcio*. Ed. Societa Stampa Sportiva 1980.
 WANCEULEN, A. *Las escuelas de futbol*. Ed. Esteban Sanz Madrid 1982.
 DIETRICH K. *Le football, apprentissage el pratique par le jeu*. Ed. Vigot Paris 1978.
 VAZQUEZ FOLGUEIRA S. *Futbol base, la técnica aplicada a diferentes niveles*. Ed. Esteban Sanz Madrid 1983.
 HEDDERGOTT, K. *Futbol, del aprendizaje a la competencia*. Ed. Kapelusz Buenos Aires 1978.
 CHIFLET P. *Dos últimos bocetos, de un ensayo didáctico del futbol segun etapas y niveles*. Rev. EPS nº 161 pag 19-24 1980.

- BOLEA J. *Los juegos tradicionales infantiles en la práctica del futbol*. Rev. EPS nº 107 pag 32-35 1971.
 MEOT I PLUMEREAU. *Futbol: algunos elementos para definir los objetivos*. Rev. EPS nº 159 pag 59-64 1979.
 MISSOUM. *Los multibalones*. EPS nº 114 pag 23-25, 1977.
 DUFOUR J. *Futbol en la escuela*. Rev. EPS nº 118, 119, 120. any 1972-73.
 CREVOISIER J. ROCHE J. *El futbol en la escuela*. Rev. EPS Mai-Juin 1981.

Teories globalitzadores:

- BAYER C. *L'enseignement des jeux sportifs collectifs*. Ed. Vigot Paris 1979.
 BONAVENTURE, Georges. *Baloncesto. Ensayo de metodología para principiantes*. Ed. INEF Madrid 1975.
 FORQUET, Jofre, *Como se hace un jugador de baloncesto*. Ed. Sintés Barcelona 1972.
 Mc NALLY, Ch OSBORN, F.E. LARSEN, *Como iniciarse en el deporte*. Ed. Sertebi Barcelona 1976.
 RODRIGUEZ E, BUSCATO, F. *Manual de baloncesto*. Ed. de Vecchi Barcelona 1975.
 GLADMAN G, *Baloncesto*. Ed. Sintés Barcelona 1974.
 SAPIN J i col.laboradors. *Le Basket-ball, un excelente moyen d'education psychomotrice*. Revista EPS nº 111, 112, 113, any 1971.

Rugby:

- ARTIS P, DAUGER J, *Le rugby en 10 leçons*. Ed. Hachette Paris 1975.
 POULAIN R, *Rugby, jeu et entrainement*. Ed. Amphora Paris 1976.
 RUGBY FOOTBALL UNION *Better rugby*. Ed. Walker and Company Inglaterra 1978.
 STEIN, J.F. *Initiation au jeu du rugby*. Revista EPS nº 166 pag. 11-14 año 1980.
 STEIN; J.F. *Como cooperar para avanzar*. Rev. EPS nº 168 pag 14-16, 1981.
 PEYTAVIN A. *Contribución al nacimiento y evolución de una escuela de rugby en el marco de un establecimiento escolar*. Rev. EPS nº 114, pag 79-86 any 1972.
 PEYTAVIN, A. *Una escuela de rugby*. Rev. EPS nº 115 pag 75-82 any 1972.
 CPD-CPC-USEP de TARN. *La balle ovale*. Rev. EPS nº 11 pag 2-5 any 1983.